

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Παρατηρητήριο της Ακαδημαϊκής Πορείας Φοιτητών που ανήκουν σε
Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες

Το νομικό καθεστώς των αλλοδαπών φοιτητών:

ερωτήσεις και απαντήσεις¹

Ζωή Παπασιώπη-Πασιά

Ομότιμη Καθηγήτρια ΑΠΘ, πρώην Πρόεδρος του Παρατηρητηρίου

Εισαγωγικό σημείωμα

Από την ίδρυσή της το 2010 η «Επιτροπή του Παρατηρητηρίου της Ακαδημαϊκής Πορείας Φοιτητών που ανήκουν σε Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες» του Α.Π.Θ -όπως και πιο πριν (από το 1997 που είχε ιδρυθεί η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής του ΑΠΘ)- από τις πρώτες ήδη συναντήσεις που είχε με τους αλλοδαπούς σπουδαστές που προέρχονται από τρίτες χώρες είχε διαπιστώσει ότι εκτός από το κύριο πρόβλημα που τους απασχολεί -που είναι αυτό της άδειας διαμονής τους στην Ελλάδα- υπάρχουν και κάποια άλλα κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με τις σπουδές τους, τα οποία επίσης τους απασχολούν και τους προβληματίζουν.

Προκειμένου να βοηθηθούν οι αλλοδαποί αυτοί σπουδαστές τρίτων χωρών στην κατανόηση των ζητημάτων που σχετίζονται με τα της χορήγησης της άδειας διαμονής τους, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και με αρκετά άλλα ζητήματα που συνδέονται με την εδώ παραμονή τους, η Επιτροπή του Παρατηρητηρίου θεώρησε σκόπιμο να προσφέρει σε αυτούς ένα ενημερωτικό

¹ Σχετικό κείμενο ερωτήσεων-απαντήσεων είχε πρωτοαναρτηθεί το 2011 στην ιστοσελίδα του Παρατηρητηρίου περιλαμβάνοντας ζητήματα που απασχολούσαν τους σπουδαστές τρίτων χωρών με βάση την τότε ισχύουσα νομοθεσία. Από τον Ιούνιο, όμως, του 2014 ισχύει νέα νομοθεσία. Πρόκειται για το νόμο 4251/2014 για τον «Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης», διατάξεις του οποίου ρυθμίζουν και τα σχετικά ζητήματα με άδειες διαμονής σπουδαστών, εθελοντών και ερευνητών που προέρχονται από τρίτες χώρες.

Οι ερωτήσεις-απαντήσεις του παρόντος κειμένου συντάχθηκαν με βάση τις διατάξεις του νέου νόμου, ενώ την ισχύουσα ως άνω νομοθεσία μπορεί κάποιος να την αναζητήσει στην ιστοσελίδα του Παρατηρητηρίου, σε ξεχωριστό κείμενο, υπό τον τίτλο: «**Το νομικό καθεστώς των αλλοδαπών φοιτητών / Νομοθεσία**»].

κείμενο στο οποίο -υπό μορφή ερωτήσεων / απαντήσεων- καταγράφονται βασικές πληροφορίες, όπως αυτές προέκυψαν μετά από δικά τους ερωτήματα που μας είχαν όλα αυτά τα χρόνια υποβληθεί, ενώ σε ξεχωριστό αρχείο παρατίθεται και η σχετική νομοθεσία που τους αφορά.

Το παρόν κείμενο σκοπό έχει να προσφέρει στοιχειώδεις και βασικές πληροφορίες στον αλλοδαπό σπουδαστή τρίτης χώρας που ήρθε να σπουδάσει στην Ελλάδα είτε ως υπότροφος είτε όχι, αλλά και σε κάθε άλλο **σπουδαστή** (προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό), **εθελοντή ή ερευνητή** τρίτης χώρας που εισήλθε σε αυτήν, προκειμένου να τον βοηθήσει να αντιληφθεί ποια είναι η νομική του κατάσταση. Δηλαδή, ποια είναι τα δικαιώματά του και ποιες οι υποχρεώσεις του ως μέλος της ελληνικής φοιτητικής ή επιστημονικής κοινότητας για όσο χρόνο θα διαρκεί η άδεια διαμονής του στην Ελλάδα.

Να σημειωθεί ότι οι ερωτοαπαντήσεις που ακολουθούν σχετικά με τους σπουδαστές, εθελοντές ή ερευνητές τρίτων χωρών, εφαρμόζονται υπό την επιφύλαξη ευνοϊκότερων διατάξεων που τυχόν προκύπτουν είτε από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή της Ε.Ε. και των κρατών - μελών της Ε.Ε. αφενός, και ενός ή περισσότερων τρίτων χωρών αφετέρου, είτε από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας ή περισσότερων κρατών - μελών και ενός ή περισσότερων κρατών τρίτων χωρών.

Ερωτήσεις και απαντήσεις

1. Ποιος πολίτης τρίτης χώρας νοείται σπουδαστής, εθελοντής ή ερευνητής;

Ως **σπουδαστής** νοείται ο πολίτης τρίτης χώρας που έγινε δεκτός σε αναγνωρισμένο από την ελληνική νομοθεσία ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα, στον οποίο επετράπη η είσοδος και διαμονή του στην ελληνική επικράτεια προκειμένου να έχει ως κύρια δραστηριότητα την παρακολούθηση προγράμματος σπουδών πλήρους φοίτησης, με σκοπό την απόκτηση πτυχίου, μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης ή διδακτορικού διπλώματος που χορηγεί το ίδρυμα αυτό.

Στην έννοια των σπουδών εντάσσεται και ο κύκλος προετοιμασίας για εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον η προϋπόθεση αυτή προβλέπεται ως τμήμα των σπουδών του.

Ως σπουδαστής νοείται και ο πολίτης τρίτης χώρας που εισέρχεται στην Ελλάδα με σκοπό την επαγγελματική του κατάρτιση. Ως **επαγγελματική κατάρτιση**², θεωρείται η φοίτηση σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), Κολλέγια, Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης και Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (Ε.Ε.Σ.).

Ως **εθελοντής** νοείται ο πολίτης τρίτης χώρας που μέσω προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας διάρκειας άνω των τριών μηνών, εισέρχεται στην Ελλάδα προκειμένου να συμμετάσχει σε δραστηριότητες αλληλεγγύης που βασίζονται σε εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα, το οποίο επιδιώκει στόχους γενικού ενδιαφέροντος.

Ως **ερευνητής** νοείται ο πολίτης τρίτης χώρας ο οποίος διαθέτει κατάλληλο τίτλο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που δίνει πρόσβαση σε διδακτορικά προγράμματα, και ο οποίος επιλέγεται από ερευνητικό οργανισμό για να υλοποιήσει ερευνητικό σχέδιο για το οποίο απαιτείται ο ανωτέρω τίτλος. Ο ερευνητής αναλαμβάνει ειδικότερα να διεξάγει με συστηματικό τρόπο πρωτότυπη εργασία ώστε να αυξηθεί το σύνολο των γνώσεων, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης του ανθρώπου, του πολιτισμού και της κοινωνίας, καθώς και η χρησιμοποίηση αυτού του συνόλου γνώσεων για νέες εφαρμογές. Για το λόγο αυτό ο ενδιαφερόμενος ερευνητής τρίτης χώρας μπορεί να εισέλθει στην Ελλάδα και να συνεργαστεί με κάθε ιδιωτικό ή δημόσιο οργανισμό που πραγματοποιεί επιστημονική έρευνα που έχει εγκριθεί από την ελληνική νομοθεσία.

2. Η άδεια διαμονής σε ερευνητή είναι διαφορετική από την άδεια διαμονής για σπουδές ή για εθελοντική εργασία;

ΝΑΙ. Η μεν άδεια διαμονής για σπουδές ή για εθελοντική εργασία χορηγείται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 31 έως 43 του ν. 4251/2014 για τον Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (ΚΜ), όπου ενσωματώνεται η Οδηγία 2004/114/ΕΚ του Συμβουλίου της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2004 «*σχετικά με τις προϋποθέσεις εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό τις σπουδές, την ανταλλαγή μαθητών, την άμισθη πρακτική άσκηση ή την εθελοντική υπηρεσία*». ενώ η άδεια

² Για την επαγγελματική κατάρτιση βλ. την απάντηση στην ερώτηση υπ' αριθμ. 39.

διαμονής για σκοπούς επιστημονικής έρευνας χορηγείται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 57 έως 67 του ίδιου Κώδικα, όπου ενσωματώνεται η αντίστοιχη Οδηγία 2005/71/EK του Συμβουλίου της 12^{ης} Οκτωβρίου 2005 «*σχετικά με την ειδική διαδικασία εισδοχής υπηκόων τρίτων χωρών για σκοπούς επιστημονικής έρευνας*».

3. Προκειμένου να έρθει ένας πολίτης τρίτης χώρας για να σπουδάσει στην Ελλάδα ή για να προσφέρει εθελοντική εργασία ή για να έρθει ως ερευνητής πρέπει να είναι εφοδιασμένος με ειδική θεώρηση εισόδου (visa) λόγω σπουδών ή λόγω εθελοντικής εργασίας ή ως ερευνητής;

ΝΑΙ. Η προϋπόθεση αυτή είναι υποχρεωτική. Μάλιστα, η θεώρηση εισόδου για σπουδές, για εθελοντική εργασία ή για έρευνα είναι απαραίτητη ακόμα και για φοιτητές, εθελοντές ή ερευνητές οι οποίοι είναι πολίτες χώρας από την οποία η Ελλάδα δεν απαιτεί θεώρηση εισόδου (visa). Για παράδειγμα, οι υπήκοοι Η.Π.Α. δεν είναι υποχρεωμένοι να εφοδιάζονται όταν έρχονται στην Ελλάδα (π.χ. ως τουρίστες) με visa. Αντίθετα, όταν έρχονται στην Ελλάδα ως φοιτητές ή για εθελοντική εργασία ή ως ερευνητές, ο εφοδιασμός τους από τις ελληνικές προξενικές αρχές των Η.Π.Α. με ειδική visa λόγω σπουδών ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα είναι για αυτούς απαραίτητη. Πρόκειται για 'εθνική θεώρηση μακράς διάρκειας' (visa D), σε αντίθεση με τη θεώρηση Σένγκεν που είναι βραχείας διάρκειας και η οποία ισχύει για παραμονή στην επικράτεια των κρατών - μελών της Ε.Ε. για 90 μόνον ημέρες από την ημέρα έκδοσής της.

Η ειδική θεώρηση εισόδου λόγω σπουδών ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα απαιτείται για όλους όσους προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή για όλους όσους είναι πολίτες τρίτων χωρών και χορηγείται από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή της χώρας μόνιμης κατοικίας του αλλοδαπού σπουδαστή, εθελοντή ή ερευνητή.

4. Τι θα συμβεί εάν ένας σπουδαστής, εθελοντής ή ερευνητής τρίτης χώρας δεν έχει εφοδιαστεί με την ειδική visa λόγω σπουδών ή λόγω εθελοντικής εργασίας ή λόγω έρευνας;

Σε φοιτητή, σε εθελοντή ή σε ερευνητή πολίτη τρίτης χώρας που δεν θα είναι εφοδιασμένος με την ειδική visa λόγω σπουδών ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα δεν θα του χορηγηθεί άδεια διαμονής για σπουδές ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα. Ο ενλόγω φοιτητής, εθελοντής ή ερευνητής κανονικά θα πρέπει να

επιστρέψει στη χώρα του, να προμηθευτεί την ειδική θεώρηση εισόδου από την εκεί αρμόδια Ελληνική Προξενική Αρχή, ώστε να εισέλθει ξανά στην Ελλάδα με την απαραίτητη visa.

5. Είναι δυνατόν να απαγορευτεί η είσοδος στην Ελλάδα σε κάποιον σπουδαστή, εθελοντή ή ερευνητή τρίτης χώρας παράλο που αυτός κατέχει την απαραίτητη visa;

Η απαγόρευση εισόδου στην Ελλάδα σε πολίτη τρίτης χώρας που είναι εφοδιασμένος με θεώρηση εισόδου λόγω σπουδών ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα, μπορεί να γίνει μόνον εφόσον οι ελληνικές αρχές ελέγχου διαπιστώσουν ότι ο συγκεκριμένος αλλοδαπός περιλαμβάνεται στον Εθνικό Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών (Ε.Κ.ΑΝ.Α.) του άρθρου 82 του νόμου 3386/2005 που διατηρήθηκε σε ισχύ, ή εφόσον η είσοδος του μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία σύμφωνα με τα όσα ορίζονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ / ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ

6. Πολίτης τρίτης χώρα που έγινε δεκτός για σπουδές πρέπει να εφοδιασθεί με ειδική άδεια διαμονής;

ΝΑΙ, υποχρεωτικά. Ο αλλοδαπός σπουδαστής οφείλει, μετά την είσοδό του στην Ελλάδα και πριν λήξει η θεώρηση εισόδου του (visa), να υποβάλει στην αρμόδια Υπηρεσία της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου της εδώ διαμονής του, αίτηση για τη χορήγηση άδειας διαμονής για σπουδές μαζί με τα απαραίτητα για την εξέταση της αίτησής του δικαιολογητικά και το ειδικό προς τούτο παράβολο.

Η άδεια διαμονής εκδίδεται με απόφαση του Συντονιστή (πρώην Γενικό Γραμματέα) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

7. Τι δικαιολογητικά χρειάζονται για τη χορήγηση άδειας διαμονής λόγω σπουδών;

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32 και 33 του νόμου 4251/2014 για τον Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (ΚΜ), σε συνδυασμό με τη γενική διάταξη του άρθρου 6 του ίδιου νόμου, στην οποία ορίζονται οι γενικές προϋποθέσεις

δικαιώματος διαμονής για κάθε πολίτη τρίτης χώρας, τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει στην αρμόδια προς τούτο υπηρεσία ο ενδιαφερόμενος να σπουδάσει στην Ελλάδα πολίτης τρίτης χώρας, είναι:

α. έγκυρο ταξιδιωτικό έγγραφο (διαβατήριο ή άλλο αναγνωρισμένο ταξιδιωτικό έγγραφο),

β. ισχύουσα εθνική θεώρηση εισόδου (visa) για σπουδές,

γ. να μην είναι καταχωρισμένος ως ανεπιθύμητος στις εθνικές βάσεις δεδομένων,

δ. να μην αποτελεί κίνδυνο για τη δημόσια υγεία,

ε. να διαθέτει πλήρη ασφάλιση ασθένειας για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους έλληνες. [*Η εν λόγω προϋπόθεση θεωρείται ότι πληρούται από τη στιγμή που ο αλλοδαπός σπουδαστής ενεγράφη στο εκπαιδευτικό ίδρυμα που τον δέχτηκε*].

στ. να έχει γίνει δεκτός σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα στην Ελλάδα

ζ. να διαθέτει επαρκείς πόρους προκειμένου να καλύπτει τα έξοδα διαβίωσής του, και

η. να έχει καταβάλει στο οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα τα απαιτούμενα τέλη εγγραφής, όπου απαιτούνται.

θ. Στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος αλλοδαπός δεν συμπλήρωσε το 18^ο έτος της ηλικίας του, απαιτείται επιπρόσθετα συναίνεση των γονέων του ή του ασκούντος τη γονική μέριμνα.

8 Ο πολίτης τρίτης χώρα που έγινε δεκτός για να προσφέρει στην Ελλάδα εθελοντική εργασία πρέπει να εφοδιασθεί και αυτός με άδεια διαμονής;

ΝΑΙ, υποχρεωτικά. Ο πολίτης τρίτης χώρας που έγινε δεκτός σε πρόγραμμα εθελοντικής υπηρεσίας, διάρκειας άνω των τριών μηνών, οφείλει εντός δεκαπέντε ημερών μετά την είσοδό του στην Ελλάδα να υποβάλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του για τη χορήγηση σε αυτόν άδειας διαμονής για εθελοντική εργασία.

9. Τι δικαιολογητικά χρειάζονται για τη χορήγηση άδειας διαμονής για εθελοντική εργασία;

Εκτός από τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην περίπτωση των σπουδαστών (βλ. παραπάνω απάντηση στην ερώτηση υπ' αριθμ. 7, πλην της προϋπόθεσης για καταβολή παραβόλου), ο ενδιαφερόμενος να εργαστεί ως εθελοντής πρέπει:

α. να έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του,

β. να έχει συνάψει συμφωνία με τον φορέα υλοποίησης του προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας στο οποίο συμμετέχει, με την οποία ο ανωτέρω φορέας υλοποίησης αναλαμβάνει πλήρως τα έξοδα ταξιδιού, διαβίωσης, καταλύματος, επαναπατρισμού και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που θα προκύψει κατά τη διάρκεια διαμονής του εθελοντή στην Ελλάδα, περιλαμβανομένης και τυχόν εκπαίδευσής του για την εκπλήρωση των καθηκόντων του και η οποία περιλαμβάνει επίσης, περιγραφή των καθηκόντων του εθελοντή και των όρων άσκησής τους, καθώς και του ωραρίου που θα εργάζεται και της χρονικής διάρκειας του προγράμματος,

γ. επίσης, ο φορέας υλοποίησης του προγράμματος εθελοντικής υπηρεσίας να έχει συνάψει ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, με το οποίο να δέχεται ότι θα φέρει πλήρως την ευθύνη για τον εθελοντή καθ' όλη τη διάρκεια της διαμονής του τελευταίου στην Ελλάδα, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα έξοδα διαβίωσης, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και επαναπατρισμού του.

10. Για πόσο διάστημα ισχύει η άδεια διαμονής για σπουδές;

Η άδεια διαμονής για σπουδές συνήθως ισχύει για ένα έτος. Εάν η διάρκεια του προγράμματος σπουδών είναι κατώτερη του ενός έτους, τότε η άδεια διαμονής θα ισχύει για όσο χρόνο διαρκεί το πρόγραμμα σπουδών του. Εάν, όμως, η διάρκεια των σπουδών του είναι μεγαλύτερη, ο ενδιαφερόμενος σπουδαστής μπορεί να αιτηθεί να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για το σύνολο της φοίτησής του, οπότε σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να προσκομίσει και βεβαίωση από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα σχετικά με το συνολικό χρόνο που διαρκούν οι σπουδές του, ενώ θα πρέπει να καταβάλει και παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ για κάθε έτος για το οποίο θα χορηγηθεί η άδεια διαμονής του για σπουδές. Στην περίπτωση που θα του χορηγηθεί άδεια διαμονής λόγω σπουδών για το συνολικό διάστημα που διαρκούν οι σπουδές του, θα πρέπει ο ίδιος ανά διετία να υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης βεβαίωση εγγραφής και συμμετοχής του στις εξετάσεις, καθώς και πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας από το οποίο να προκύπτει η πρόοδός του. Διαφορετικά, δηλαδή εφόσον δεν εκπληρώσει την παραπάνω υποχρέωση, είναι

δυνατόν να ανακληθεί η άδεια διαμονής του, με άμεσο αποτέλεσμα την υποχρέωσή του να εγκαταλείψει τη χώρα.

11. Για πόσο διάστημα ισχύει η άδεια διαμονής για εθελοντική εργασία;

Στον πολίτη τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός σε πρόγραμμα εθελοντικής εργασίας διάρκειας άνω των τριών μηνών, χορηγείται άδεια διαμονής για εθελοντική εργασία μέχρι ένα έτος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον η διάρκεια του συγκεκριμένου προγράμματος υπερβαίνει το ένα έτος είναι δυνατόν να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για όλο το χρονικό διάστημα υλοποίησης του εν λόγω προγράμματος.

12. Πότε και πώς ανανεώνεται η άδεια διαμονής για σπουδές;

Η άδεια διαμονής για σπουδές κανονικά ανανεώνεται κατ' έτος. Στην περίπτωση, όμως, που αυτή χορηγήθηκε για το σύνολο της διάρκειας των σπουδών του δεν χρειάζεται ανανέωση, εκτός της περίπτωσης που ο ίδιος δεν περάτωσε εγκαίρως τη φοίτησή του.

Ο σπουδαστής θα πρέπει δύο τουλάχιστον μήνες πριν λήξει η άδεια διαμονής του λόγω σπουδών να καταθέσει στην υπηρεσία μιας στάσης της αρμόδιας Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του σχετική αίτηση, η οποία θα πρέπει να συνοδεύεται και από: α) βεβαίωση της Σχολής ή του Τμήματος στο οποίο φοιτά από την οποία να εμφανίζεται η εγγραφή του και η συμμετοχή του στις εξετάσεις, καθώς επίσης και β) από πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας από το οποίο να εμφανίζεται η πρόοδός του στα μαθήματα. Μέχρι την έκδοση ανανεωμένης άδειας διαμονής στον ενδιαφερόμενο χορηγείται βεβαίωση κατάθεσης αίτησης ανανέωσης.

Ο συνολικός χρόνος ανανέωσης της άδειας διαμονής δεν μπορεί να υπερβεί την περίοδο κανονικής φοίτησης που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα εξάμηνα και κατά το ήμισυ για τους σπουδαστές μεταπτυχιακών σπουδών ή για τους υποψήφιους διδάκτορες.

Στο χρονικό αυτό διάστημα προστίθεται ένα επιπλέον έτος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, εφόσον αυτό έχει ζητηθεί από το οικείο εκπαιδευτικό ίδρυμα.

13. Σε ποιες περιπτώσεις ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται η άδεια διαμονής λόγω σπουδών ή για εθελοντική εργασία;

Η άδεια διαμονής για σπουδές ή για εθελοντική εργασία –σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 40 του ν. 4251/2014 (ΚΜ) σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 24 του ίδιου νόμου– ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται στις περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι δημόσιας υγείας (μόνον από εκείνες που προβλέπονται από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας) ή κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια, ή εφόσον αποδειχθεί, με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ότι χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς πληροφορίες ή πλαστά έγγραφα. Επίσης, είναι δυνατόν να μην ανανεωθεί ή να ανακληθεί η άδεια διαμονής λόγω σπουδών στην περίπτωση που ο κάτοχός της δεν σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο στις σπουδές του ή δεν τηρεί τους όρους που προβλέπει η εθνική νομοθεσία για το καθεστώς της μερικής απασχόλησης κατά την άσκηση των οικονομικών του δραστηριοτήτων.

14. Ποια η συνέπεια της μη ανανέωσης της άδειας διαμονής λόγω σπουδών ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα;

Αν δεν εγκριθεί η ανανέωση της άδειας διαμονής του σπουδαστή, εθελοντή ή ερευνητή τρίτης χώρας, ως μη κατέχων αυτός πλέον νομιμοποιητικά έγγραφα, οι αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 24§2 του νόμου 4251/2014 (ΚΜ), εκδίδουν απόφαση επιστροφής του με βάση τις διατάξεις των άρθρων 16-41 του ν. 3907/2011 όπως ισχύει, ο οποίος ρυθμίζει τα σχετικά ζητήματα με την επιστροφή των μη νόμιμα διαμενόντων στην Ελλάδα πολιτών τρίτων χωρών, έχοντας ενσωματώσει στο σώμα των διατάξεών του τη σχετική Οδηγία 2008/115/ΕΚ 'περί επιστροφής'.

15. Είναι δυνατόν να μετατραπεί η άδεια διαμονής για σπουδές, για εθελοντική εργασία ή για έρευνα σε άλλου είδους άδεια διαμονής;

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 7§4 του ν. 4251/2014 (ΚΜ), δεν επιτρέπεται η αλλαγή σκοπού για όσους κατέχουν άδεια διαμονής για σπουδές ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα, εκτός εάν ειδικές περιπτώσεις το επιτρέπουν. Τέτοια είναι π.χ. η περίπτωση κατά την οποία ο συγκεκριμένος πολίτης τρίτης χώρας πριν λάβει την άδεια διαμονής για σπουδές ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα είχε γίνει δεκτός στην Ελλάδα για λόγους οικογενειακής επανένωσης.

16. Είναι απαραίτητο ο αλλοδαπός σπουδαστής να αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκείς πόρους για τη διαβίωσή του;

ΝΑΙ. Ο σπουδαστής θα πρέπει να αποδεικνύει ότι καλύπτει μόνος τις δαπάνες διαβίωσής του για το χρόνο κατά τον οποίον θα ισχύει η άδεια διαμονής του στην Ελλάδα. Το ύψος των επαρκών πόρων αποδεικνύεται από λογαριασμό καταθέσεων, τραπεζικό έμβασμα, υποτροφία ή απόδειξη μισθοδοσίας σε περίπτωση που ο αλλοδαπός σπουδαστής ασκεί μερική απασχόληση (αυτό μόνο κατά την ανανέωση της άδειας διαμονής του).

Ως επαρκές συνάλλαγμα, σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 41712/2014 θεωρείται το ποσό των 400 € μηνιαίως.

17. Μπορεί ο αλλοδαπός σπουδαστής που πήρε το πτυχίο του να συνεχίσει τις σπουδές του ως μεταπτυχιακός φοιτητής ή και για τη λήψη διδακτορικού διπλώματος;

ΝΑΙ, ΜΠΟΡΕΙ. Χωρίς να είναι αναγκαίο να εγκαταλείψει την Ελλάδα άμα τη λήψη του πτυχίου του, μπορεί να παραμείνει σε αυτήν για μεταπτυχιακές σπουδές ή και για εκπόνηση διδακτορικού. Αυτό προβλέπεται στη διάταξη του άρθρου 34§4 του ν. 4251/2014 (ΚΜ), οπότε η ανανέωση της άδειας διαμονής για σπουδές προσαυξάνεται κατά το ήμισυ της συνολικής διάρκειας του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών της Σχολής του.

18. Σε ποιους σπουδαστές τρίτων χωρών αναφέρεται η ταχεία διαδικασία χορήγησης άδειας διαμονής;

Η ταχεία διαδικασία χορήγησης άδειας διαμονής αφορά μεταπτυχιακούς και μόνον σπουδαστές τρίτων χωρών, που το συγκεκριμένο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Ελλάδας στο οποίο πρόκειται να σπουδάσουν έχει συνάψει ειδική προς τούτο συμφωνία με το Υπουργείο Εσωτερικών. Την σχετική διαδικασία προβλέπει η διάταξη του άρθρου 37 του ν. 4251/2014 (ΚΜ) και η σχετική άδεια χορηγείται από τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής της Γενικής Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Εσωτερικών σε διάστημα είκοσι ημερών από τη στιγμή που θα παραληφθεί η σχετική αίτηση.

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν με την αίτηση είναι τα ίδια με αυτά που αναφέρονται παραπάνω στην ερώτηση υπ' αριθμ. 7 για τη χορήγηση άδειας διαμονής λόγω σπουδών.

19. Ο σπουδαστής τρίτης χώρας μπορεί να εργάζεται παράλληλα με τις σπουδές του;

ΝΑΙ, ΜΠΟΡΕΙ. Ο αλλοδαπός σπουδαστής, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 36 του νόμου 4251/2014 (ΚΜ) δύναται να εργάζεται μόνον με καθεστώς μερικής απασχόλησης. Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των ωρών εργασίας δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τις δέκα ώρες την εβδομάδα ή το αντίστοιχό τους σε ημέρες ή μήνες κατ' έτος.

20. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος ήδη διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα ως εργαζόμενος, μπορεί να σπουδάσει και να λάβει άδεια διαμονής λόγω σπουδών;

Το ότι μπορεί συγχρόνως να εργάζεται και να σπουδάζει εναπόκειται στον ίδιο εάν μπορεί να τα καταφέρει. Η δυνατότητα αυτή, συνεπώς, επιτρέπεται. Εντούτοις, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 31§2 του νόμου 4251/2014 (ΚΜ), σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ως εργαζόμενοι ή ως ασκούντες ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα δεν χορηγείται άδεια διαμονής λόγω σπουδών. Και αυτό επειδή προέχει η άδεια διαμονής για εργασία βάση της οποίας ο συγκεκριμένος πολίτης τρίτης χώρας έλαβε visa και ήρθε στην Ελλάδα. Δύο ειδών άδειες διαμονής δεν είναι δυνατόν να χορηγούνται ταυτόχρονα σε πολίτη τρίτης χώρας.

Παρόλα αυτά, μπορεί κατ' εξαίρεση –σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 42§2 του ν. 4251/2014 (ΚΜ)– να δοθεί άδεια διαμονής λόγω σπουδών σε πολίτη τρίτης χώρας που διαμένει στην Ελλάδα για εργασιακούς ή επαγγελματικούς λόγους, εφόσον είχε προηγουμένως γίνει δεκτός για λόγους οικογενειακής επανένωσης και κατείχε σχετική άδεια διαμονής. Σε αυτήν την περίπτωση θα διαμένει στην Ελλάδα έχοντας εφοδιαστεί με άδεια διαμονής λόγω σπουδών.

21. Υπάρχει δυνατότητα σπουδαστές τρίτων χωρών που σπουδάζουν σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Ελλάδα;

Πρόκειται για το δικαίωμα στην κινητικότητα των σπουδαστών. Ο σπουδαστής τρίτης χώρας που έχει γίνει ήδη δεκτός για σπουδές σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να υποβάλει αίτηση για να παρακολουθήσει μέρος του προγράμματος σπουδών του στην Ελλάδα. Στην περίπτωση που δεν κωλύονται οι σπουδές του από τη συνέχιση ή την συμπλήρωση του προγράμματος σπουδών του

στην Ελλάδα, αυτός γίνεται δεκτός κατά το χρονικό διάστημα που διαρκούν οι σπουδές του, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρονται παραπάνω στην ερώτηση υπό τον αριθμό 7, εκτός από την προϋπόθεση της ειδικής θεώρησης εισόδου (visa). *[Στην τελευταία περίπτωση επιβάλλεται μόνο θεώρηση εισόδου σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 539/2001 του Συμβουλίου 'περί του Καταλόγου τρίτων χωρών, οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή', όπως ισχύει. Δηλαδή, απαιτείται να ήταν κάτοχος θεώρησης σπουδών που του είχε χορηγηθεί από το κράτος - μέλος της Ε.Ε. στο οποίο εισήλθε αρχικά για να σπουδάσει].*

Επιπρόσθετα, ο ενδιαφερόμενος να συνεχίσει τις σπουδές του σε ελληνικό εκπαιδευτικό ίδρυμα θα πρέπει να υποβάλει: (α) ακριβές αντίγραφο της άδειας διαμονής για σπουδές που κατέχει στο άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε., (β) βεβαίωση του κύκλου σπουδών που έχει διανύσει, από την οποία να προκύπτει ο συναφής και συμπληρωματικός χαρακτήρας μεταξύ των δύο προγραμμάτων σπουδών, και (β) βεβαίωση του φορέα υλοποίησης του αντίστοιχου προγράμματος για τη συμμετοχή του στο κοινοτικό ή διμερές πρόγραμμα ανταλλαγής ή βεβαίωση των αρμόδιων αρχών του κράτους - μέλους της Ε.Ε. ότι έχει γίνει δεκτός ως σπουδαστής σε αυτό το κράτος - μέλος για τουλάχιστον δύο έτη.

Αντίστροφα, την ίδια δυνατότητα για κινητικότητα έχουν και οι σπουδαστές τρίτων χωρών που σπουδάζουν την Ελλάδα και επιθυμούν να συνεχίσουν μέρος των σπουδών τους σε άλλο κράτος - μέλος της Ένωσης. Η ακολουθητέα διαδικασία εισόδου τους στο άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. είναι προφανές ότι θα διέπεται από τη νομοθεσία του κράτους αυτού.

22. Ο σπουδαστής τρίτης χώρας μπορεί κατά τη διάρκεια των σπουδών του να ταξιδέψει στη χώρα του ή σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Από τη στιγμή που πολίτης τρίτης χώρας φοιτά σε ελληνικό εκπαιδευτικό ίδρυμα με ισχύον διαβατήριο και με ισχύουσα άδεια διαμονής, επιτρέπεται να πραγματοποιεί ταξίδια στη χώρα του, ιδίως σε περιόδους διακοπών με την αρχική θεώρηση εισόδου (visa) που διέθετε. Όσον αφορά τυχόν ταξίδι του σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι μέλος των Συμφωνιών Σένγκεν, επειδή η visa με την οποία είχε εισέλθει στην Ελλάδα για να σπουδάσει ήταν «εθνική» (γεγονός που σημαίνει ότι είχε

χορηγηθεί από ελληνική προξενική αρχή αποκλειστικά για να εισέλθει και να παραμείνει στην Ελλάδα για λόγους σπουδών), θα πρέπει πριν πραγματοποιήσει τυχόν ταξίδι σε συγκεκριμένη χώρα - μέλος Σένγκεν, να έχει προηγουμένως ερωτηθεί η σχετική προξενική αρχή της συγκεκριμένης χώρας - μέλος Σένγκεν για το εάν θα του επιτραπεί ή όχι η είσοδός του σε αυτήν.

Σε καταφατική απάντηση, το διάστημα που μπορεί εκεί να διαμείνει είναι κατά ανώτερο όριο τρεις μήνες, με την υποχρέωση να δηλώσει συγχρόνως την παρουσία του στις εκεί αρμόδιες αρχές, και με την προϋπόθεση ότι δεν είναι καταχωρισμένος στον Κατάλογο Ανεπιθύμητων Αλλοδαπών, ότι διαθέτει επαρκή μέσα για την εκεί διαβίωσή του και ότι είναι εξασφαλισμένη η επιστροφή του πίσω στην Ελλάδα.

[Να σημειωθεί ότι από την Ε.Ε δεν ανήκουν στον χώρο Σένγκεν η Βουλγαρία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, η Κύπρος, η Κροατία και η Ρουμανία., ενώ είναι συνδεδεμένες στο κεκτημένο Σένγκεν η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και η Νορβηγία, που είναι χώρες που συμμετέχουν στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.), καθώς και η Ελβετία].

23. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις χορήγησης άδειας διαμονής σε σπουδαστή τρίτης χώρας για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας;

Εκτός από την ειδική θεώρηση εισόδου (visa) και τα λοιπά απαραίτητα δικαιολογητικά που αυτός πρέπει να προσκομίσει (βλ. παραπάνω ερώτηση υπ' αριθμ. 7), ο ενλόγω αλλοδαπός σπουδαστής απαιτείται να προσκομίσει και βεβαίωση από νοσηλευτικό ίδρυμα της Ελλάδας, το οποίο –σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία– παρέχει τέτοια ειδικότητα, που να βεβαιώνει ότι έχει γίνει δεκτός στο νοσηλευτικό αυτό ίδρυμα για την απόκτηση της συγκεκριμένης ιατρικής ειδικότητας και του χρόνου που απαιτείται για την απόκτησή της

24. Πολίτης τρίτης χώρας που σπουδάζει στην Ελλάδα μπορεί να φέρει τα μέλη της οικογένειάς του κοντά του;

Στα άρθρα 69 έως και 77 του ν. 4251/2014 (ΚΜ) που αναφέρονται στα της εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών για οικογενειακή επανένωση, προβλέπεται η δυνατότητα αυτή μόνο για εκείνους τους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι εισήλθαν στην Ελλάδα προκειμένου να εργασθούν σε μισθωτό, μη μισθωτό ή ελεύθερο

επάγγελμα ή για να ανοίξουν επιχείρηση ή για να ασκήσουν οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα.

Για τους σπουδαστές τρίτων χωρών, η δυνατότητα έλευσης στην Ελλάδα των μελών των οικογενειών τους δεν είναι δυνατή. Ο νόμος δίνει, πάντως, το δικαίωμα να συνοδεύονται οι πολίτες τρίτων χωρών που σπουδάζουν στην Ελλάδα και από τα μέλη της οικογένειάς τους (σύζυγο και παιδιά) μόνον στην περίπτωση που οι ως άνω αλλοδαποί έρχονται στην Ελλάδα για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας (άρθρο 47§2 του ν. 4251/2014 (ΚΜ). Στα μέλη αυτά της οικογένειας χορηγείται -μετά από σχετική αίτησή τους- ατομική άδεια διαμονής, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.

25. Είναι δυνατόν σπουδαστής τρίτης χώρας να παραμείνει στην Ελλάδα και μετά το πέρας των σπουδών του;

Η γενική απάντηση είναι ΟΧΙ. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 22§2 του νόμου 4251/2014 (ΚΜ) σε συνδυασμό και με το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 του ίδιου νόμου, συνάγεται ότι ο σπουδαστής τρίτης χώρας, εφόσον πήρε το πτυχίο του ή έληξε η άδεια διαμονής του λόγω σπουδών και για οποιονδήποτε λόγο αυτή δεν ανανεώθηκε, οφείλει να αναχωρήσει από την Ελλάδα, εκτός και εάν συνεχίσει τις σπουδές του σε μεταπτυχιακό επίπεδο ή στην περίπτωση ιατρικών σπουδών παραμείνει στην Ελλάδα για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας.

Υπάρχουν, εντούτοις, δύο περιπτώσεις όπου αλλοδαπός, ο οποίος περάτωσε τις σπουδές του ή που ολοκλήρωσε τον προβλεπόμενο ανώτατο χρόνο σπουδών του στην Ελλάδα, είναι δυνατόν να παραμείνει σε αυτήν. Η πρώτη είναι να έχει παντρευτεί Έλληνα πολίτη ή πολίτη κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενόσω είχε ακόμη ισχύουσα άδεια διαμονής λόγω σπουδών και η δεύτερη να έχει αναγνωρισθεί δικαιούχος διεθνούς προστασίας ή να υφίστανται στο πρόσωπό του οι προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας ή ως ανιθαγενής.

Εξυπακούεται ότι πολίτης τρίτης χώρας που είχε γίνει δεκτός στην Ελλάδα για λόγους οικογενειακής επανένωσης και κατόπιν μετέβαλε την άδεια διαμονής του σε άδεια διαμονής λόγω σπουδών, μπορεί μετά το πέρας των σπουδών του να παραμείνει στη χώρα μεταβάλλοντας την άδεια που κατείχε σε άλλου είδους άδεια

διαμονής (βλ. σχετικά και παραπάνω στο τέλος της απάντησης στην ερώτηση υπ' αριθμ. 20).

[Να σημειωθεί ότι ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας νοείται ο πολίτης τρίτης χώρας που έχει αναγνωρισθεί είτε ως πρόσφυγας κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Γενεύης του 1951 και το συναφές με αυτήν Πρωτόκολλο της Ν. Υόρκης του 1967, είτε ως δικαιούχος επικουρικής προστασίας κατά το ενωσιακό δίκαιο, είτε ως ανιθαγενής].

26. Πότε μπορεί να θεωρηθεί ένας πολίτης τρίτης χώρας ως δικαιούχος διεθνούς προστασίας;

Κατ' αρχήν, πρόσφυγας, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 περί της νομικής κατάστασης των προσφύγων, που κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959, είναι το άτομο που λόγω δικαιολογημένου φόβου δίωξης για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ορισμένη κοινωνική ομάδα ή λόγω των πολιτικών του πεποιθήσεων, βρίσκεται εκτός της χώρας της οποίας έχει την ιθαγένεια και δεν μπορεί, ή εξαιτίας αυτού του φόβου, δεν επιθυμεί να απολαμβάνει της προστασίας της χώρας αυτής. Στους αλλοδαπούς, οι οποίοι φοιτούν σε Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας, η προσφυγική ιδιότητα δίνεται συνήθως σε αυτούς, όταν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στην Ελλάδα δημιουργήθηκαν στη χώρα καταγωγής τους γεγονότα τέτοια, τα οποία τους αναγκάζουν να μη μπορούν να επιστρέψουν σε αυτήν, διότι εάν επιστρέψουν υπάρχει βάσιμος φόβος εκεί να διωχθούν, φυλακισθούν ή και βασανιστούν. Σε αυτήν την περίπτωση μπορούν να υποβάλουν αίτημα για χορήγηση ασύλου, οπότε θα θεωρηθούν ως “*επί τόπου πρόσφυγες*” (refugees “sur place”).

Δικαιούχος επικουρικής προστασίας είναι ο αλλοδαπός ή ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας κατά τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 και το συναφές με αυτήν Πρωτόκολλο της Ν. Υόρκης του 1967, αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι εάν επιστρέψει στη χώρα καταγωγής του ή στην περίπτωση ανιθαγενούς στη χώρα της προηγούμενης ιθαγένειάς του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη, κατά την έννοια της διάταξης του άρθρου 15 του Προεδρικού Διατάγματος (π.δ.) 141/2013 και που δεν μπορεί, ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί, να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας.

?? [Να σημειωθεί ότι το π.δ. 141/2013 ενσωματώνει την Οδηγία 2011/95/ΕΕ της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των αλλοδαπών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας για ένα ενιαίο

καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση).]??

?

27. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις που έχει ο αλλοδαπός σπουδαστής ή εθελοντής ή ερευνητής;

Εκτός από τα όσα αναφέρθηκαν στις παραπάνω ερωτοαπαντήσεις αναφορικά με τα της άδειας διαμονής λόγω σπουδών ή για εθελοντική εργασία και τις ανανεώσεις της, ο αλλοδαπός σπουδαστής ή εθελοντής ή ερευνητής –σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 22 του ν. 4251/2014 (ΚΜ)– θα πρέπει κατά τη διάρκεια της διαμονής του στην Ελλάδα να δηλώνει στην αρμόδια Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του: (α) κάθε μεταβολή της διεύθυνσης της κατοικίας του, (β) κάθε μεταβολή που τυχόν επήλθε στην αστική του κατάσταση (όπως π.χ. σύναψη γάμου, γέννηση τέκνου, κ.λπ.), (γ) τυχόν μεταβολή των στοιχείων του διαβατηρίου του, όπως επίσης και τυχόν απώλειά του ή την απώλεια της άδειας διαμονής του.

28. Ποια είναι τα δικαιώματα του αλλοδαπού σπουδαστή ή εθελοντή;

Ο αλλοδαπός σπουδαστής ή εθελοντής έχει τα δικαιώματα που ορίζουν σχετικά οι Διεθνείς Συμβάσεις που η χώρα μας έχει υπογράψει και κυρώσει, και οι οποίες αναφέρονται γενικά στην προστασία κάθε ατόμου, αλλά και το Ελληνικό Σύνταγμα που προστατεύει τα θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα. Έτσι, ο σπουδαστής, εθελοντής ή ερευνητής τρίτης χώρας έχει ελεύθερη πρόσβαση στα ελληνικά δικαστήρια, καθώς και το δικαίωμα να αναφέρεται προς τις αρχές. Μπορεί να συναλλάσσεται ελεύθερα, μπορεί να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του, εκτός εάν αυτές οδηγούν στην ανατροπή του ισχύοντος δημοκρατικού πολιτεύματος, μπορεί να καταρτίζει διαθήκη, να συμμετέχει ως μέλος σε φοιτητικούς Συλλόγους ή Ενώσεις, ακόμα και στο Διοικητικό τους Συμβούλιο, και, γενικά, έχει όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα που το Σύνταγμα της Ελλάδος προβλέπει ανεξαιρέτως για όλα άτομο χωρίς καμία διάκριση.

Επίσης, στην περίπτωση που σπουδαστής τρίτης χώρας απέκτησε τέκνο το οποίο γεννήθηκε στην Ελλάδα, τότε, κατά παρέκκλιση της ελληνικής νομοθεσίας που δεν επιτρέπει την οικογενειακή επανένωση πολιτών τρίτων χωρών μελών οικογένειας σπουδαστή, χορηγείται στο παιδί αυτό ατομική άδεια διαμονής, η οποία λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του γονέα σπουδαστή, χωρίς να καταβληθεί παράβολο για την έκδοσή της και η οποία άδεια λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του γονέα του (άρθρο 43§1 του ν. 4251/2014).

29. Ο αλλοδαπός σπουδαστής, εθελοντής ή ερευνητής έχει πρόσβαση σε νοσοκομεία;

ΝΑΙ. Εφόσον έχει άδεια διαμονής λόγω σπουδών ή για εθελοντική εργασία ή για έρευνα –είτε είναι υπότροφος είτε όχι– έχει και τα δικαιώματα πρόσβασης στα δημόσια νοσοκομεία της Ελλάδας. Μάλιστα, αυτό το δικαίωμα θα το έχει και στην περίπτωση ακόμα που τυχόν συνεχίσει να διαμένει στη χώρα παράνομα (δηλαδή και όταν έληξε η άδεια διαμονής του και δεν ανανεώθηκε). Στην τελευταία περίπτωση έχει τη δυνατότητα να νοσηλευτεί σε δημόσιο νοσοκομείο -όπως άλλωστε και κάθε άλλος πολίτης τρίτης χώρας που βρίσκεται και διαμένει στην Ελλάδα χωρίς να κατέχει τα απαραίτητα προς τούτο νομιμοποιητικά έγγραφα- μόνον, όμως, για έκτακτο και πολύ σοβαρό περιστατικό που επισυνέβη στην υγεία του (άρθρο 26§2 εδ. α΄ του νόμου 4251/2014).

30. Ο αλλοδαπός σπουδαστής ή εθελοντής ή ερευνητής μπορεί να αποκτήσει την Ελληνική Ιθαγένεια με πολιτογράφηση;

Ορισμένοι αλλοδαποί που διαμένουν για αρκετά χρόνια στην Ελλάδα κυρίως λόγω σπουδών, ρωτούν να πληροφορηθούν εάν μπορούν, και πώς, να αποκτήσουν την Ελληνική Ιθαγένεια μέσω του θεσμού της πολιτογράφησης. Μία από τις προϋποθέσεις της πολιτογράφησης (άρθρο 5 του νόμου 3284/2004 για τον Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας (ΚΕΙ), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει), είναι το να έχει διαμείνει ο αλλογενής αλλοδαπός (όχι ο ομογενής) στην Ελλάδα συνολικά επί επτά συνεχή έτη πριν την υποβολή της δήλωσης και αίτησής του για πολιτογράφηση. *[Σημειωτέον, ότι ‘ομογενής’ θεωρείται εκείνος ο αλλοδαπός που είναι ελληνικής καταγωγής σε αντίθεση με τον ‘αλλογενή’ αλλοδαπό].*

Σύμφωνα, όμως, με τη διάταξη του άρθρου 41§2 του ν. 4251/2014 (ΚΜ), ο χρόνος που ο αλλογενής πολίτης τρίτης χώρας διέμεινε στην Ελλάδα με την ιδιότητα του σπουδαστή ή εθελοντή δεν λαμβάνεται υπόψη για την παροχή σε αυτόν περαιτέρω δικαιωμάτων. Συνεπώς, τα χρόνια των σπουδών του δεν προσμετρώνται και δεν υπολογίζονται στο παραπάνω χρονικό διάστημα της επταετίας που ο ΚΕΙ απαιτεί για την υποβολή από έναν αλλογενή αλλοδαπό δήλωσης και αίτησης για κτήση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση.

Για τον αλλοδαπό ερευνητή δεν γίνεται σχετικός λόγος στη νομοθεσία, αν και με βάση τις διατάξεις του ισχύοντος ΚΕΙ συνάγεται ότι και σε αυτόν θα ίσχυαν τα παραπάνω.

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

31. Πολίτης τρίτης χώρα που έγινε δεκτός ως ερευνητής πρέπει να εφοδιασθεί και αυτός με άδεια διαμονής;

ΝΑΙ, υποχρεωτικά. Ο πολίτης τρίτης χώρας, που έγινε δεκτός σε εγκεκριμένο από την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Παιδείας (ΓΓΕΤ), ερευνητικό οργανισμό, και έχει υπογράψει με τον οργανισμό αυτόν σχετική σύμβαση εργασίας για τη διεξαγωγή συγκεκριμένης έρευνας -σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στη διάταξη του άρθρου 60 του ν. 4251/2014 (ΚΜ)- υποβάλει αίτηση στην αρμόδια Υπηρεσία της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του προκειμένου να του χορηγηθεί η σχετική άδεια διαμονής.

32. Για πόσο διάστημα ισχύει η άδεια διαμονής ενός πολίτη τρίτης χώρας ως ερευνητή;

Η άδεια διαμονής πολίτη τρίτης χώρας ως ερευνητή χορηγείται για το διάστημα που διαρκεί η σύμβαση υποδοχής που αυτός έχει υπογράψει με τον συγκεκριμένο ερευνητικό οργανισμό.

33 Ποιες οι προϋποθέσεις για την υπογραφή σύμβασης υποδοχής μεταξύ ερευνητικού οργανισμού και πολίτη τρίτης χώρα που έγινε δεκτός ως ερευνητής;

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 60 του ν. 4251/2014 (ΚΜ) τέτοια σύμβαση μπορεί να υπογραφεί στην περίπτωση που συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

(α) το ερευνητικό σχέδιο του ερευνητή έγινε αποδεκτό από το αρμόδιο όργανο του ερευνητικού οργανισμού, καθορίστηκε ο σκοπός και η διάρκεια της έρευνας, η διαθεσιμότητα των απαραίτητων χρηματοοικονομικών πόρων για τη διεξαγωγή της, όπως και τα προσόντα του ερευνητή στο πλαίσιο του αντικειμένου της έρευνας,

(β) ο ερευνητής διαθέτει, κατά τη διάρκεια της παραμονής του, επαρκείς πόρους, χωρίς να προσφύγει στο σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι κατώτεροι των 900 ευρώ μηνιαίως, ώστε να καλύπτει τις δαπάνες του.

(γ) ο ερευνητής διαθέτει, κατά τη διάρκεια της διαμονής του, ασφάλιση για το σύνολο των κινδύνων που καλύπτονται για τους ημεδαπούς σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, και τέλος,

(δ) η σύμβαση υποδοχής προσδιορίζει τη νομική σχέση και τις εργασιακές συνθήκες του ερευνητή, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Μάλιστα, με την υπογραφή της σύμβασης υποδοχής, ο ερευνητικός οργανισμός χορηγεί στον ερευνητή ατομική δήλωση όπου ορίζεται ότι έχει αναληφθεί από τον ίδιο τον οργανισμό η οικονομική ευθύνη για τα τυχόν έξοδα διαμονής του ερευνητή, στην περίπτωση που ο τελευταίος διαμείνει στην Ελλάδα παράνομα μετά τη λήξη της σύμβασής του.

34. Πώς και πότε ανανεώνεται η άδεια διαμονής ενός ερευνητή τρίτης χώρας;

Ο αλλοδαπός ερευνητής προκειμένου να ανανεώσει την άδεια διαμονής του, οφείλει να υποβάλει σχετική αίτηση στη αρμόδια Υπηρεσία μιας στάσης της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου της εδώ διαμονής του, δύο μήνες πριν τη λήξη της, που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα προς τούτο δικαιολογητικά.

35. Μπορούν τα μέλη της οικογένειας του ερευνητή τρίτης χώρας να έλθουν στην Ελλάδα;

ΝΑΙ ΜΠΟΡΟΥΝ. Στα μέλη της οικογένειας του αλλοδαπού ερευνητή χορηγείται άδεια διαμονής μετά από αίτησή τους, η οποία συνοδεύεται από τα απαιτούμενα προς τούτο δικαιολογητικά και είναι ισόχρονης διάρκειας με αυτήν του ερευνητή.

Το αυτό ισχύει και για τα μέλη της οικογένειας ερευνητή, ο οποίος έρχεται στην Ελλάδα για να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του σε αυτήν, κατέχοντας ήδη σχετική άδεια διαμονής ερευνητή από άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. (βλ. επόμενη ερώτηση).

Για την ανανέωση της άδειας διαμονής των μελών της οικογένειας του ερευνητή, ισχύουν τα ίδια που ισχύουν και για την ανανέωση της άδειας διαμονής αυτού του ιδίου.

36. Υπάρχει δυνατότητα για ερευνητή τρίτης χώρας που έλαβε άδεια διαμονής σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε. να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του στην Ελλάδα;

ΝΑΙ ΜΠΟΡΕΙ. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 64 του ν. 4251/2014 (ΚΜ), ο ως άνω ερευνητής έχει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει μέρος της έρευνάς του στην Ελλάδα, εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας ή δημόσιας υγείας και είναι κάτοχος ισχύουσας άδειας διαμονής του συγκεκριμένου κράτους - μέλους της Ένωσης.

Στην περίπτωση που η εδώ διαμονή του δεν θα υπερβεί τους τρεις μήνες, δεν είναι ανάγκη να του χορηγηθεί νέα άδεια διαμονής στην Ελλάδα, μια και η άδεια διαμονής που ο ίδιος ήδη κατέχει από το άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. του δίνει αυτό το δικαίωμα. Αντίθετα, στην περίπτωση που η χρονική περίοδος διαμονής του στην Ελλάδα θα υπερβαίνει τους τρεις μήνες, τότε θα πρέπει να υπογραφεί μεταξύ του ιδίου και του εδώ ερευνητικού οργανισμού νέα σύμβαση υποδοχής, εφοδιαζόμενος ταυτόχρονα και της αντίστοιχης για την έρευνά του άδειας διαμονής για έρευνα στην Ελλάδα, οπότε θα ισχύσουν τα όσα αναφέρονται παραπάνω στην ερώτηση υπ' αριθμ. 33).

37. Είναι δυνατόν ερευνητής τρίτης χώρας να παραμείνει στην Ελλάδα και μετά το πέρας των σπουδών του;

ΟΧΙ. Βλ. παραπάνω τη σχετική απάντηση στην ερώτηση υπό τον αριθμό 25 και ειδικότερα τα όσα ορίζονται στη γενική διάταξη του άρθρου 22§2 του ν. 4251/2014 για τον Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης.

38. Ποια είναι τα δικαιώματα του ερευνητή τρίτης χώρας;

Εκτός από τα δικαιώματα που αναφέρθηκαν πιο πάνω με την ευκαιρία της ερώτησης υπ' αριθμ. 28 αναφορικά με τα δικαιώματα των σπουδαστών και εθελοντών τρίτων χωρών, ο αλλοδαπός ερευνητής έχει και το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης με τους έλληνες πολίτες, ειδικά όσον αφορά: (α) στην αναγνώριση των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών του τίτλων, (β) στις συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης, (γ) στους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 883/2004 του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 'για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Ένωσης'. Επίσης, εφαρμόζονται αναλόγως, οι ειδικές διατάξεις στο Παράρτημα του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010 του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010 'για την επέκταση των διατάξεων του

Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 και του Κανονισμού (ΕΕ) 987/2009 στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν καλύπτονται ήδη από τις διατάξεις αυτές μόνο λόγω της ιθαγένειάς τους', (δ) στις φορολογικές διευκολύνσεις, και (ε) στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού (άρθρο 67 του ν. 4251/2014).

Επιπρόσθετα, ο ερευνητής, έχει -σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 66 του ν. 4251/2014 (ΚΜ)- το δικαίωμα διδασκαλίας με βάση τα όσα ισχύουν στην κείμενη νομοθεσία.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

39. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για είσοδο και φοίτηση στην Ελλάδα πολίτη τρίτης χώρας για επαγγελματική κατάρτιση;

Πολίτης τρίτης χώρας που έγινε δεκτός για φοίτηση σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) ή σε Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης ή σε Κέντρα Δια Βίου Μάθησης ή και σε Κολλέγια ακόμη τα οποία όμως παρέχουν κατ' αποκλειστικότητα σπουδές είτε βάσει συμφωνιών πιστοποίησης (validation) και δικαιόχρησης (franchising) με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού είτε προγράμματα που οδηγούν σε μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών που είναι πιστοποιημένα από διεθνείς οργανισμούς, οφείλει να καταθέσει στην υπηρεσία μιας στάσης της αρμόδιας Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του τα αντίστοιχα με τη χορήγηση άδειας διαμονής για σπουδές δικαιολογητικά (βλ. πιο πάνω τα όσα περιλαμβάνονται στην ερώτηση υπ' αριθμ. 7) προκείμενου να λάβει τη σχετική άδεια διαμονής.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να καταθέσει βεβαίωση εγγραφής ή βεβαίωση ότι έχει γίνει δεκτός σε συγκεκριμένο ΙΕΚ ή Κέντρο Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης ή Κέντρο Δια Βίου Μάθησης ή Κολλέγιο και ότι το πρόγραμμα σπουδών του απαιτεί κανονική εγγραφή και όχι φοίτηση εξ αποστάσεως. Μάλιστα, εφόσον το πρόγραμμα σπουδών του απαιτεί και εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, προηγείται και ένα προπαρασκευαστικό έτος για την εκμάθησή της.

Για τα της διάρκειας και ανανέωσης της άδειας διαμονής για επαγγελματική κατάρτιση ισχύουν τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω σχετικά με τους σπουδαστές, αναλογικά εφαρμοζόμενα (βλ. παραπάνω τις ερωτοαπαντήσεις υπ' αριθμ. 10, 12, 13, 14, 16). Να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια των σπουδών για επαγγελματική

κατάρτιση ο αλλοδαπός σπουδαστής -σε αντίθεση με τον αλλοδαπό σπουδαστή- δεν έχει το δικαίωμα να εργάζεται.

40. Ποιες οι προϋποθέσεις για φοίτηση πολιτών τρίτων χωρών σε στρατιωτικές και παραγωγικές Σχολές;

Πολίτες τρίτης χώρας που έγιναν δεκτοί για σπουδές σε Σχολές και στα Ειδικά Σχολεία των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας ή στις Ακαδημίες και στα Σχολεία του Εμπορικού Ναυτικού, εφοδιάζονται με άδεια διαμονής ισόχρονης διάρκειας με τη διάρκεια των σπουδών που προβλέπει η Σχολή τους, και με την προϋπόθεση ότι μεταξύ των λοιπών δικαιολογητικών που προσκομίζουν υποβάλλεται και βεβαίωση από τη Σχολή τους ότι έγιναν δεκτοί για φοίτηση.

Όσοι σπουδάζουν σε στρατιωτικές και παραγωγικές Σχολές δεν έχουν δικαίωμα για εργασία.

41. Ποιες οι προϋποθέσεις για φοίτηση πολιτών τρίτων χωρών στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Σχολή του Αγίου Όρους;

Πολίτης τρίτης χώρας που έγινε δεκτός για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία του Αγίου Όρους θα πρέπει, δύο τουλάχιστον μήνες πριν λήξει η θεώρηση εισόδου του (visa), να υποβάλει στην Ιερά Επιστοασία του Αγίου Όρους αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής.

Η άδεια διαμονής χορηγείται από τον Συντονιστή (πρώην Γενικό Γραμματέα) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από σχετικό αίτημα και εισήγηση που υποβλήθηκε προηγουμένως από την Ιερά Επιστοασία προς την αρμόδια υπηρεσία και ισχύει για το χρονικό διάστημα των ετών φοίτησης στην ως άνω Ακαδημία, και μπορεί να ανανεωθεί για άλλο ένα έτος.

42. Ποια δικαιολογητικά πρέπει να υποβληθούν για τη χορήγηση άδειας διαμονής για φοίτηση στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Σχολή του Αγίου Όρους

Ο πολίτης τρίτης χώρας μαζί με την αίτησή του προς την Ιερά Επιστοασία του Αγίου Όρους για τη χορήγηση της σχετικής άδειας διαμονής πρέπει να καταθέσει και: (α) αντίγραφο του διαβατηρίου ή άλλου ταξιδιωτικού εγγράφου του με την εθνική θεώρηση εισόδου, (β) βεβαίωση εγγραφής του στην Αθωνιάδα Εκκλησιαστική Ακαδημία, (γ) βεβαίωση Ιεράς Μονής ή Ιδρύματος ή ακόμα και ιδιώτη ότι αναλαμβάνουν την κηδεμονία του, καθώς και τα έξοδα σπουδών και διαβίωσης του

στο Άγιον Όρος, (δ) βεβαίωση της Ιεράς Επιστασίας ή της Ιεράς Μονής ή του Ιδρύματος ή του ιδιώτη που έχουν αναλάβει την κηδεμονία του, ότι υποχρεούνται να καλύπτουν την ιατροφαρμακευτική του περίθαλψη και τα τυχόν έξοδα νοσηλείας του, και (ε) πιστοποιητικό υγείας από ημεδαπό κρατικό νοσηλευτικό ίδρυμα ή κέντρο υγείας ή θεραπευτήριο ή ιατρείο του Ι.Κ.Α., ότι ο υπό κρίση αλλοδαπός δεν πάσχει από νόσημα, το οποίο μπορεί να αποτελέσει κίνδυνο για τη δημόσια υγεία με βάση της ρυθμίσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας.

43. Φοιτητές που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών οφείλουν να εφοδιαστούν με άδεια διαμονής;

ΝΑΙ. Σε πολίτες τρίτων χωρών που μετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγών στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, σε προγράμματα συνεργασίας με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υπότροφοι Υπουργείων, Οργανισμών, Κοινοφελών Ιδρυμάτων και του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), γίνονται δεκτοί για διαμονή στην Ελλάδα, εφόσον έχουν λάβει εθνική θεώρηση εισόδου από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή του εξωτερικού. Θεώρηση εισόδου χορηγείται εφόσον προσκομισθεί στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή βεβαίωση του φορέα πραγματοποίησης του αντίστοιχου προγράμματος ή χορήγησης της υποτροφίας.

Για τη χορήγηση άδειας διαμονής, η οποία σημειωτέον έχει διάρκεια ίσο με το διάστημα εκτέλεσης του προγράμματος ή της διάρκειας της υποτροφίας, και δεν παρέχει δικαίωμα για εξαρτημένη εργασία ή για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας, απαιτείται να προσκομιστούν βεβαίωση του αρμόδιου φορέα για τη χορήγηση της υποτροφίας ή του φορέα υλοποίησης του αντίστοιχου προγράμματος για τη συμμετοχή του αλλοδαπού φοιτητή σε αυτό. Επιπρόσθετα, απαιτείται να προσκομιστούν στην μεν περίπτωση υποτρόφου αποδεικτικά στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι διαθέτει επαρκείς πόρους, συνυπολογιζομένης της τυχόν υποτροφίας για την κάλυψη των εξόδων σπουδών και διαβίωσής του, ενώ στην περίπτωση μη υποτρόφου εφόσον πρόκειται για ευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας που περιλαμβάνει πρακτική άσκηση στο αντικείμενο των σπουδών, τριμερή σύμβαση ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο που συμμετέχει στο πρόγραμμα, στον φοιτητή και στον δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα που υλοποιεί το εν λόγω πρόγραμμα.

Όσοι είναι υπότροφοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου.

44. Φοιτητές που συμμετέχουν σε προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση υποχρεούνται και αυτοί στη λήψη άδειας διαμονής;

ΟΧΙ Κανονικά, σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα για συγκεκριμένο σκοπό και για συγκεκριμένο διάστημα διαμονής, που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού αυτού, χορηγείται από την αρμόδια ελληνική προξενική αρχή της χώρας τους, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου (visa), πέραν των ενενήντα (90) ημερών, η οποία και επιτρέπει σε αυτούς τη διαμονή τους στην Ελλάδα για εργασιακούς ή άλλους λόγους.

Εντούτοις, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 18§2 περίπτ. η' του ν. 4251/2014 για τον Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης όπως ισχύει - κατά παρέκκλιση του νόμου- χορηγείται ομοιόμορφη θεώρηση (βραχείας διαμονής) με δικαίωμα εργασίας -μεταξύ άλλων συγκεκριμένων κατηγοριών αλλοδαπών- και σε πολίτες τρίτων χωρών φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν σε προγράμματα με σκοπό την πρακτική άσκηση έναντι αποζημίωσης, που επιτρέπει τη διαμονή τους στην Ελλάδα για εργασιακούς λόγους, για μεγαλύτερο διάστημα, το οποίο, πάντως δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Με την χορηγηθείσα σε αυτούς θεώρηση εισόδου και μέχρι τη λήξη της μπορούν να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση έναντι αποζημίωσης χωρίς να είναι ανάγκη να εφοδιαστούν και με άδεια διαμονής στη χώρα.

Για να χορηγηθεί εθνική θεώρηση εισόδου (visa) στους ως άνω φοιτητές, θα πρέπει αυτοί να προσκομίσουν στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή της χώρας τους: (α) βεβαίωση του αρμόδιου, κατά περίπτωση, φορέα ανταλλαγών (όπως AIESEC, IAESTE), από την οποία να προκύπτει ότι έχουν γίνει αποδεκτοί στο πρόγραμμα για πρακτική άσκηση επάνω στο αντικείμενο των σπουδών τους σε συγκεκριμένη επιχείρηση για ορισμένο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες (β) αντίγραφο τίτλου σπουδών από το οποίο να συνάγεται ότι η πρακτική άσκηση γίνεται επί του αντικειμένου των σπουδών τους, και (γ) παράβολο εκατόν πενήντα (150) ευρώ.

Ως φορείς ανταλλαγών φοιτητών, εκτός από τους διεθνείς φορείς της AIESEC και IAESTE, θεωρούνται και τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της Ελλάδας, τα οποία έχουν συνάψει Διμερείς Συμφωνίες ανταλλαγών φοιτητών με αντίστοιχα Ιδρύματα του εξωτερικού στις περιπτώσεις που δεν υφίστανται παρόμοιοι διεθνείς φορείς ανταλλαγών φοιτητών.

Ειδικά για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις ισχύουν τα οριζόμενα, κάθε φορά, στη νομοθεσία που ρυθμίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις πρακτικής άσκησης ημεδαπών και αλλοδαπών σπουδαστών / μαθητών Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης και σπουδαστών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Μετά τη λήξη της θεώρησης ο πολίτης τρίτης χώρας οφείλει να εγκαταλείψει αμέσως το ελληνικό έδαφος, χωρίς άλλες διατυπώσεις.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

45. Σε ποιες Υπηρεσίες μπορεί να απευθυνθεί πολίτης τρίτης χώρας σχετικά με τα θέματα της άδειας διαμονής του;

Πολίτης τρίτης χώρας που σπουδάζει με οποιαδήποτε ιδιότητα ή που διεξάγει έρευνα στην Ελλάδα θα πρέπει να απευθύνεται στην αρμόδια Υπηρεσία της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, η οποία έχει τη γενική αρμοδιότητα για κάθε θέμα που σχετίζεται με τα της άδειας διαμονής του.

Η ενλόγω υπηρεσία στη Θεσσαλονίκη και για όλη την Κεντρική Μακεδονία βρίσκεται στην οδό Τάκη Οικονομίδη 1, τηλ. 2313-309203, 2313-309202.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Συνήγορος του Πολίτη, Χατζηγιάννη Μέξη 5, Αθήνα τηλ. 210-7289600 - fax 210-7292129

Άμεση Δράση Αστυνομίας, τηλ. 100

Κέντρο Άμεσης Βοήθειας, τηλ. 166

Πυροσβεστική Υπηρεσία, τηλ. 199

Πρώτες Βοήθειες (Ερυθρός Σταυρός), τηλ. 2310-514473

Διημερεύοντα Φαρμακεία, (πληροφορίες) τηλ. 14944

Διανυκτερεύοντα Φαρμακεία, (πληροφορίες) τηλ. 14944

Εφημερεύοντα Νοσοκομεία, (πληροφορίες) τηλ. 14944